

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۲۸ مهر ماه ۱۳۱۹ هـ

فهرست مطالب :

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - اعلام اسامی اعضاء منتخبه جهت کمیسیونها
- ۳ - تقدیم يك نفره لایحه از طرف آقای وزیر فرهنگ
- ۴ - تقدیم يك نفره لایحه از طرف آقای وزیر دادگستری
- ۵ - بیانه شور اول لایحه آیین دادرسی کیفری از ماده ۴۰۰ تا ۴۱۰
- ۶ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس چهار ساعت و نیم بعد از ظهر ریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید
صورت مجلس روز يك شنبه ۲۱ مهر ماه را آقای (طوسی) منشی خواندند

۱ - تصویب صورت مجلس

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؛ (گفته شد - خیر)
صورت مجلس تصویب شد

۲ - اعلام اسامی اعضاء منتخبه جهت کمیسیونها

رئیس - نتیجه استخراج آراء کمیسیونها با اطلاع

آقایان میرسد :

مقام عالی ریاست مجلس شورای ملی

نتیجه استخراج آراء گرفته شده در جلسه روز یکشنبه

۲۱ مهر ۱۳۱۹ راجع بانخاب کارمندان کمیسیون های

بازده گانه معمولی منتخبه از مجلس بر تریبی است که در زیر

بعرض میرسد .

کمیسیون قوانین دادگستری

گزارش آن در جلسه گذشته بعرض رسیده است .

کمیسیون قوانین دارایی

شماره اعضاء کمیسیون ۱۸ نفر

شماره رأی دهندگان موقع اعلام رأی ۱۰۰

شماره آراء گرفته شده ۱۰۰

حائزین اکثریت

آقایان: ۱ - دادور - ۲ - اغیار - ۳ - دکتر تاج بخش

۴ - کودر زینا - ۵ - امیر تیمور - ۶ - مسعودی خراسانی

۷ - پارسا - ۸ - نمازی - ۹ - مؤید قولی - ۱۰ - قنوجی

۱۱ - نواب یزدی - ۱۲ - مجد شیانی - ۱۳ - اوحدی - ۱۴ -

رقیعی - ۱۵ - آصف - ۱۶ - دهستانی - ۱۷ - موقر - ۱۸ -

بناهی .

کمیسیون کشور

شماره کارمندان کمیسیون ۱۸ نفر

(مخاطف قانون آذربایجان - ۱۳۰۵)

۱۲ - مذاکرات مشروح صورت دومین جلسه از دوره دوازدهم قانون گذاری

اداره تدوین و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : تولیت - قنوجی - مستشار - سید کاظم یزدی .

غائبین بی اجازه - آقایان : علوی سزواری - صفاق وزیر - نفاذ اسلامی - معول - انشور - کامل ما کو - مجد شبانی - رهبری - اعظم ننگه

اورنگ - مکررم انشور .

دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : بیات - طامس - مسعودی - صدر .

- شماره رأی دهندگان ۱۰۵ نفر شماره آراء گرفته شده ۱۰۴
حائزین اکثریت - آقایان :
- ۱- دکتر امده - ۲- دکتر سیمی - ۳- دکتر ملکراده
  - ۴- مسعودی خراسانی - ۵- کوردزینا - ۶- هدایت - ۷- صفاری
  - ۸- مکره افشار - ۹- یار احمدی - ۱۰- هاشمی
  - ۱۱- منف - ۱۲- ملکراده آملی - ۱۳- صادق وزیر
  - ۱۴- جلالی - ۱۵- دکتر تاج بخش - ۱۶- شجاع - ۱۷- امیر ابراهیمی - ۱۸- شهسوئت.
- کمیسیون فرهنگ**
شماره کارمندان کمیسیون ۱۸ نفر
شماره رأی دهندگان ۱۰۳ نفر شماره آراء گرفته شده ۱۰۰
حائزین اکثریت - آقایان :
- ۱- دکتر شهاب - ۲- دکتر تنگ - ۳- دکتر غنی
  - ۴- دکتر طهرانی - ۵- دکتر ملکراده - ۶- عباس مسعودی
  - ۷- موثر - ۸- صفوی - ۹- طباطبائی - ۱۰- هاشمی
  - ۱۱- مستشار - ۱۲- روحی - ۱۳- آزادی - ۱۴- نوالقدر
  - ۱۵- رزائی - ۱۶- فانی - ۱۷- مؤیدنابی - ۱۸- شاهرودی
- کمیسیون پیشه و هنر**
شماره کارمندان کمیسیون ۱۸ نفر
شماره رأی دهندگان ۱۰۲ شماره آراء گرفته شده ۹۴
حائزین اکثریت - آقایان :
- ۱- دادور - ۲- فاسری - ۳- طهرانی - ۴- فرشی
  - ۵- شاهرودی - ۶- امامی - ۷- اسفندیان - ۸- چابچی
  - ۹- منف - ۱۰- محمدوکیل - ۱۱- اسفندی - ۱۲- دهستانی
  - ۱۳- امیر ابراهیمی - ۱۴- آزادی - ۱۵- صفاری - ۱۶- دیستانی - ۱۷- جلالی - ۱۸- پاییزی.
- کمیسیون بازرگانی**
شماره کارمندان کمیسیون ۱۸ نفر
شماره رأی دهندگان ۱۰۹ نفر شماره آراء گرفته شده ۱۰۰
حائزین اکثریت - آقایان :
- ۱- شیرازی - ۲- شاهنجه - ۳- خلیل حریری - ۴- فرشی
  - ۵- اردبیلی - ۶- نمازی - ۷- امامی - ۸- اسفندیان
  - ۹- چابچی - ۱۰- کیوان - ۱۱- پارسا - ۱۲- کارزویان

- شماره رأی دهندگان ۹۸ شماره آراء گرفته شده ۹۷
حائزین اکثریت - آقایان :
- ۱- خیرفرهمند - ۲- منف - ۳- بیلسیمی - ۴- درکی
  - ۵- ساکبیان - ۶- شیرازی.
- رئیس - در این انتخابات کویا. یعنی از آقایان در سه کمیسیون عضویت دارند چون مطابق نظامنامه در بیش از دو کمیسیون نمیتوانند عضویت داشته باشند خوب است از يك کمیسیون استعفا بدهند. آقای دکتر سیمی.
- دکتر سیمی** - بنده در سه کمیسیون انتخاب شده ام. خواستم استدعا کنم اسپنده را از کمیسیون امور خارجه محو بفرمایند.
- ۳- تقدیم بنقشه لایحه از طرف آقای وزیر فرهنگ**
رئیس - آقای وزیر فرهنگ:
- وزیر فرهنگ** - عرض کنم قانون دانشگاه، در قسمتی که مربوط به دانشکده پزشکی است محتاج بیک اصلاحاتی بود این اصلاحات در طی بیست و پنج ماده تدوین شده که برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میشود.
- رئیس - کمیسیون رجوع میشود. آقای وزیر دادگستری
- ۴- تقدیم بنقشه لایحه از طرف آقای وزیر دادگستری**
وزیر دادگستری - بطوریکه خاطر محترم آقایان بیرون است یکی از قوانینی که تأثیر زیاد در احقاق حق افراد دارد قانون راجع باجرای احکام دادگستری است. قانون اجرای احکام دادگستری که ما داریم در سال ۱۳۲۹ قمری تنظیم و تدوین شده و تصویب رسیده است و از آنوقت تا بحال که تقریباً سی سال است میگذرد مورد آزمایش بوده و در طی عملی واقعاً زیادی مشاهده شده است که حلاله لایحه جدیدی که تقدیم مجلس میشود رفیع آن نواقص در نظر گرفته شده است به علاوه يك قسمتهائی که در آن قنون سابق نبوده است از قبیل اجرای احکام ساده از محاکم کشور های بیگانه و یعنی تغییرات دیگر که مناسبت قوانین دیگری که اخیراً وضع شده است از قبیل قانون مدنی و قوانین دیگر در نظر گرفته شده است و حالا لایحه تنظیم شده تقدیم مجلس شورای ملی
- میشود و بعد البته بکمیسیون خواهد رفت و مطابق ترتیب و مقررات مورد دقت و مطرح واقع خواهد شد و تصویب مجلس شورای ملی خواهد رسید.
- رئیس - به کمیسیون رجوع میشود.
- [۵- بقیه شور اول لایحه آئین دادرسی کبیری از ماده ۴۳۰ تا ۴۳۹]**
- رئیس - بقیه شور اول گزارش کمیسیون قوانین دادگستری راجع بلامحه آئین دادرسی کبیری. ماده ۴۳۰ قرائت میشود:
- فصل سوم
قواعد مخصوص دادگاه جنحه
مبحث اول - دادرسی عادی
ماده ۴۳۰ - دادگاه جنحه در یکی از موارد زیر رسیدگی میکند.
- ۱- بوجه ادعا نامه دادستان.
  - ۲- بوجه تعقیب یا بظن بر سر دادستان بر تعقیب در موردیکه بین این دو در تعقیب و عدم تعقیب اختلاف نظر باشد.
  - ۳- بوجه امر دادستان استان در مورد قتل متاخر
- ماده ۳۳۸.
- رئیس - آقای ابواب:
- افوازم** - اینجا بیک اصلاحیاتی بنظر رسیده رسیده آقای وزیر را توجه میدهم اینجا نوشته شده است (دادگاه جنحه در یکی از موارد زیر) در موردیکه مقتضی است نوشته شود (دادگاه جنحه در موارد زیر رسیدگی میکند) آئین موارد را شرح بدهند. پیشنهادهای عرض کردم.
- رئیس - ماده ۴۳۱:
- ماده ۴۳۱ - در نظامنامه دادگاه شهرستان در مقر دادگاه بخش نباشد وزارت دادگستری مجاز است دادرس در امور جنحه ابداد که بخش او گزارش نماید - در این صورت دادگاه بخش از حیث جریان دادرسی و صدور حکم تابع مقررات دادگاه جنحه میباشد و طبقه دادستان را در این موارد کارمند علی البدل و در صورت تعیبت او مدیر دفتر انجام خواهد داد

مرجع پژوهش احکام و قرارهای دادگاه بخش در این موارد دادگاه استان است.

رئیس - ماده ۴۹۲ :

ماده ۴۹۲ - متهم میتواند تا پنج روز قبل از جلسه از رئیس دادگاه درخواست کند و کاپی برای او مینماید. متهمی که وکیل مدافع او را دادگاه تعیین کرده است باید حق وکالت را بپردازد.

رئیس - ماده ۴۹۳ :

ماده ۴۹۳ - متهم میتواند خود در دادگاه حاضر نشود و کاپی رسمی یا غیررسمی بفرستد مگر اینکه دادگاه حضور متهمی او را لازم بداند که در اینصورت شخصاً باید حاضر شود اگر چه وکیل داشته باشد.

ماده ۴۹۴ :

ماده ۴۹۴ - هرگاه متهم در جلسه دادسی حاضر نشود و ثابت شود که عدم حضور او باعث مانع قانونی بوده - دادگاه جلسه را تجدید و با دادسی را توقیف میکند.

هرگاه متهم درخواست کند که دادسی در قیاب او بماند آید و دادسی هم حضور او را لازم نداند رسیدگی کرده حکم میدهد و این حکم حضوری است.

اگر بعضی متهمین بهات مانع قانونی حاضر نشده باشند در غیر مورد قسمت دوم دادسی اس بی تکلیف دادسی میدهد و بلا واسطه به دادسی باقی متهمین ارقام میکند مگر آنکه تجدید جلسه یا توقیف دادسی را ضروری بداند.

اعتبار و کفایت ادله بر وجود مانع قانونی مو کول بنظر دادسی است و نظر او قابل شکایت نیست.

رئیس - آقای انوار.

انوار - درز گذشته که در کمیسیون بودان کسری منتظر بودیم استماع فرمایشات آقای وزیر بزرگ موضوعی را که حالا میخواهم عرض کنم فرمودند ولی بازرایی تذکر عرض میکنند که ممکن است این عبارت بردارند. اصل موضوع اینست که اینجا نوشته است اعتبار و کفایت ادله بر وجود مانع قانونی مو کول بنظر دادسی است و نظر او قابل شکایت نیست.

بنظر او مو کول نکنیم و میخواهم بگویم همه را بنظر او مو کول کنیم منظور که آقای وزیر فرمودند میشود از هر طرف تکرر و جست و جوی دادسی را بست که نتواند فکر در قضایا نماید از آن طرف هم تصدیق بفرماید منظور که افراد و طبقات هست در هر طبقه هم اینهاست مختلف هست پس نظر باین مسئله نمیتوان بگویم که قاضی را مجبور میخورد کنند بین مسائل مبتنی که از آن حدود مینماید تجاوز نکند و در قضایا در فشار بیفتد و این هم که بر سبیل ادله نویسنده اعتبار و کفایت ادله بر وجود مانع قانونی مو کول بنظر دادسی است این مسئله را بنده بر سبیل اطلاق تصور میکنم صحیح باشد. این است که از خود آقای وزیر نقاشا میکنم که در این باب یک عبارتی میکنند که باین اطلاق صرف نباشد یعنی یک جزائی باشد منظور که در قوانین شرعی یکسبب از وکالت او در دوشن هست در اینجا هم یکسبب از وکالت او در دوشن آن اصل و اساس قضایا تفاوت کند اما این یکسبب هم مو کول بنظر است البته مقاماتی دارای مقامات عالی خیلی داریم ولی غیر از او هم داریم که در همه سبب و وسیع است و همه جا هم هست موضوع دیگری هم که باینست طرف توجه آقایان باشد اجرائی قانون است یک وقت قانون نوشته میشود و میرفت توی طایفه و مثل فلان کتاب میشود ولی امروز همه محامات قانون که از مجلس شورای ملی گذشته بدستخط شاهنشاه که رسید اجرائی میشود و دیگر هیچ سبب هم اجراء توسط درین مرتبه نیست بعد از این که اینطور جریان داد و در آن نقطه نظر اینکه اجرائی این سبب است و کامل است عرض میکنم اینکه نوشته است مو کول بنظر قاضی است حالا که مو کول بنظر قاضی شد عقاید و نظریات تمام قضاات را که نمیتوان شیط کرد این است که در پیش مواقع ممکن است یک نظر بانی واقع شود که جریان آن ممکن نیست و اگر ممکن نشود که عبارت دیگر نوشته شود و این عبارت برداشته شود بهتر است به اینکه اجبار باشد به بطور اطلاق این است که اگر مو کول بنظر دادسی است عبارت برداشته شود بهتر است.

وزیر دادگستری - بنظر بنده تکراری اینها نیست مختصر بود اینطور بدکنیدی مطابق اصل اول - تکراری اینها نیست که آقایان عینش میکردند آن میزان آن نون و مواد است که خودشان این ملا نظمه میفرمایند و بنسب مجاس شورای ملی میرسد و اجراء میشود نظر قضی در کفایت ادله یکی از مسائل اصولی است که در مورد برای احراز حقیقت یکی از بهترین اصول هم باشد بنده در کمیسیون هم باطلاع خاطر آقایان رسانیدم که منظور از رسیدگی و دادسی چیست البته آقایان بهتر از بنده میدانند که منظور از رسیدگی بدعوی و دادسی احراز واقع و حقیقت است طریق ممکن است دلالتی ابراز و اظهار کنند این اطلاق اول از آنجا دارد میآید و از زیر نظر قضایا میکنند و منطبق و عقل سلیم قضای در اینجا تفاوت میکنند و اگر بنا باشد کفایت ادله بنظر قضای باشد آنوقت با شکال بیشتر فراموش میآید چه چیز را میتوانیم قرار بدهیم که ادله را کافی بنده غیر از عقل سلیم که در اینجا باینست حکم فرمایند و نظر قضای در اینجا اینها نیست آن عقل سلیم است که باینست حکم فرمایند یا اینکه در جای قوانین خودتسری صریح وارد که باینست برنده فراموشی بطور مفصل تکمیل شود و نظر قضاات کند و در کلاهی طریق هم هستند و مطالب را روشن میکنند و دیگر جای تکراری برای کسانی باقی نمیمانند که اگر کفایت ادله را بنظر قضای بگذاریم تولید شک و شبهه و تکراری بنمایند و بطوری که عرض کردم این یکی از اصول قضائی و دادسی است و اگر بخواهیم که به تدریج کرده باشیم و نه اداری کرده باشیم شق ثابتی را بنده نمیتوانم فرض کنم و اگر تصدیق این مطلب را نکنیم با شکلات بدینتری را تولید میکند که سبب زحمت میشود و اگر نماینده مختصر هم مطالب دیگری داشته باشند البته در شور و دود که کمیسیون مطرح خواهد شد و می بینیم ولی کفایت ادله مطابق اصول کلی و مطابق منطبق و عقل سلیم البته بنظر قضای است (صحیح است)

رئیس - ماده ۴۹۵ :

ماده ۴۹۵ - اگر متهم در جلسه دادسی حاضر نشود و ثابت هم نشود که عدم حضور او جهت مانع قانونی بوده رئیس دادگاه را بقرائن گزارش ابلاغ اجتناب میدهد.

اگر مدلول شود که ابلاغ و موافق قانون بماند آمده و مهلت قانونی مراعات شده دادگاه پس از استماع اظهارات اینها بدادسرا و مدافع و در صورتیکه باشد بموجب قرار امر میدهد که بدادسی متهم بیعتوان غایب متهم اقدام شود مگر آنکه درخواست کرده باشد که در قیاب او دادسی بماند آید.

اگر جای رسیدگی بیعتوان غایب و تهرود باشد دادسی فرادی یعنی بر توقیف دادسی و با تجدید جلسه و تجدید با عملی که بیعتوان غایب است خود صادر میکند. دلیل وجود مانع قانونی از حضور که بعد از صدور حکم بر بدایت بیعتوان دادسی میشود.

رئیس - آقای انوار.

انوار - اینجا یک موضوع سوم هم فرض میشود یک فرض این است که ادله قانونی آورده است متهم و ثابت کرده است که عیب او بواسطه مانع قانونی بوده این مدلول است که غایب محسوب میشود یک جا هم این است که دادگاه دلیل قانونی دارد بر اینکه این متهم که نبوده است از جهت بی اعتنائی بوده است این دو قسم که بنده کلاماً موافقم یکی اینکه نبوده است از جهت مانع قانونی است و یکی این که نبوده است از جهت بی اعتنائی آنکه فرض است یک سو هم این است که به متهم با دلایل ثابت ثابت کرده است علت نبوده است و نه دادگاه دلیلی دارد که بی اعتنائی او را ثابت کند این را باز متهم قلمداد میکند این است که بنده پیشنهاد کرده ام این متهم مجاز برود بدینت را

چهارم - ماده ۴۹۶ :

آقایان - بلی متهم اسم و فامیل نام متهم آنها را میآید. آخرین آقایان اعلام العلماء بنده پیشنهاد کرده ام متهم را که متهم غایب در دوشن بگذارند متهم متهم در چرا برای اینکه او را که این غایب بیعتوان از برای ما بوده است قبول میشود و چون ثابت نشده است بدادگاه که این غیر قضی از جهت عیبان و نشانیین حرف دولت است این متهم بشود است و این مسئله منطقی است یک محمولی دارد و یک موضوعی و باینست یک دلیلی داشته باشد آن محمولی را که شما محل بر موضوع میفرمایید و موضوع را باید بدقیقت بداند تا محمول بر او ثابت شود و

اتبات شیئی بر چیزی فرع بر لزوم و مثبت است. البته وقتی قهراً مقرر شد بک مجازاتی خواهد داشت ولی خود بخود که میشود بک مجازاتی داد این نورا که در دادگاه محکوم شد محکومش هم میکنند بواسطه تهرودنی خلی خوب این عنوان دلیل لازم دارد بوسیله باز پرس رود دادگاه ادعایمانه باید صادر شود رسیدگی شود که این مقرر است اما اینکه هنوز ثابت نشده است چگونه مقرر شده میشود؟ پس این جا منتهی مقرر است و عنوان عنوان منتهی مقرر باید باشد و بنده این پیشنهاد را کردم که نوشته شود اگر منتهی در جلسه دادرس حاضر نشود و ثابت مینماید که عدم حضور اوراق جهت مانع قانونی بوده است و رلیس دادگاه تا آنچه که مقرر میشود امر میدهد که بدادرس منتهی میتوان غالب مقرر شود نوشته شود بعنوان غالب منتهی بنظر آلی اثر داده میشود این است غالب منتهی مقرر نوشته شود نه غالب نمرد.

تصحیح کسب و پیوستن قوانین دادگستری (سزاورا) - بنده

نمود هر یک متها چیزی که بنظر آقای اوزار رسیده موضوع کاتبه نبرد است که بگوششان سنگین آمده و الا نشیانات قانونی که در مقدمه این ماده نوشته شده در باره منتهی هم گونه اوراق را بویل آورده است. مقصود این وقت منتهی در دادگاه حاضر ننمود دادگاه او را اجازت میکند وقتیکه دادگاه اجازت منتهی را لازم میداد باریت با رعایت مسافت قانونی اوزار میخواهد و تمام جهات کار در نظر میگردد که مانع قانونی هم نداشته باشد البته اگر مانع قانونی داشته باشد مورد نظر داد کارفرار خواهد گرفت باوجود این اگر بک منتهی حاضر ننهد دلیل قانونی هم بر عدم حضور او نبود دادگاه رسیدگی بدادرس این منتهی که غالب مقرر است و مینماید و البته این منتهی جز نبرد عنوان دیگری برای عدم حضور خود نداشته است و البته این ماده هم برای این نوشته شده است که همیشه اوراق دادرس این دادگاهها را بر تریبها تلفات میدهد و هر چه بطور کار عقب بقایده و منتهی حاضر نمیشود یا یک جریان دادرس نیامی میشود آنوقت بک اکثر نشی بر حکم نیامی میشود بود یا رسیدگی و باز هم بک رسیدگی و با کثرت کار در دادگاهها

رولیس - ماده ۴۵۸

ماده ۴۵۸ - اگر غالب مقرر در جریان دادرس در جلسه حضور بهر سلسله این معنی در صورت مجلس قید و تفرار دادرس نیامی مانعی میشود رلیس دادگاه منتهی را از آنچه در غیاب او گذشته باطور خلاصه مطلع کرده و بیاز پرس او اقدام مینماید.

در این صورت دادرس از آخرین عمل انجام شده قبل از حضور منتهی هم جریان داده میشود و جلسه دادرس را در عنوان از جهت غیبت سابق مقرر تجدید نمود.

در روی اوراق و احکامات است که کثیر باطراف و پیوسته میباشد. محکم دولت و فانی و هر چه که ما داریم طرف افتد نمود است (صحیح است) و هر وقت هیچکس چهار در از محکم دولت وقتش نگرانی داشته باشد فانی هم با کسی غرض ندارد محکم دولت هم اسباب با چیزه مردمان نمرد نیست زیرا که آن آدمی که بجهت نیامده است می سابقه که نیست سزاورا

رولیس - ماده ۴۵۹

ماده ۴۵۹ - هر گاه منتهی در جلسه مقرر در سنکر شده باشد فوراً با صورت مجلس نزد دادستان شهرستان اجازت میشود دادستان اوراق را جزیی لازم نموده و در صورت اقتضا او را بدون ادعایمانه در جلسه برای دادرس حاضر خواهد کرد.

هر گاه دادگاه چندین تعدیل باشد دادستان میتواند امر دهد منتهی در دربار وقتش نگاهدارند و تکلیف است در اولین وقت اداری منتهی را در دادگاه حاضر کرده بر کتباً بنیازنی افاده دعوی کند.

هر گاه جلسه دادرس را تاوان زودتر از ساعت تشکیل داد دادستان میتواند اقدام بآنند نماید کند در صورت لزوم محکم جلسه فوق العاده دادگاه تشکیل شود نسبت بانگونه منتهی هم غیبت خارج از نوبت رسیدگی میشود در این مورد دادستان میتواند امر دهد که بگوهرمان زبانی اطلاع داده شود در دادگاه حاضر شود و همچنین دادرس او منتهی خواهران خودس و مسئول مدنی میتواند گواهان خود را بدون اینکه قبلاً دعوت شده باشند حاضر کنند.

رولیس - ماده ۴۵۶

ماده ۴۵۶ - دادرس غالب مقرر در هر مرحله بتدریب رسیدگی جنوری بعمل میآید.

در این رسیدگی و در هر مورد دیگری که رسیدگی در غیاب منتهی بعمل میآید باز پرس که از او شده باهر اموال دیگری که در جریان دعوی کرده فرات میشود

رولیس - ماده ۴۵۷

ماده ۴۵۷ - حکم صادر در مورد غالب مقرر در منتهی ابلاغ میشود و عمل احکام حضوری قبلی تکلیف است با رعایت مقررات ماده ۱۴۳

در صورت عدم حضور گواه دادستان میتواند درخواست جلب او را بنماید.

دادگاه مکلف است بنهنم اخطار نماید که حق دادرسی ندارد ک دفاع خود مهلت بخواهد چنانچه منتهی از این حق استفاده کند لائال سه روز بار مهلت داده میشود این اخطار دادگاه باسخ منتهی در حکم دادگاه قید میشود و عدم اخطار موجب نقض حکم خواهد بود و نیز چنانچه دادگاه در ضمن رسیدگی محتاج بیس جزیی شود میتواند رسیدگی را بنزد بهترین جلسات خود محول بدارد و در صورت اقتضا منتهی را باسخ فاین باطلاناً رها خواهد کرد.

قانون دادگستری - ماده ۴۵۹

ماده ۴۵۹ - از موضوع معلوم مدنی ذکر شد و بنده خواستم از موقع استفاده کرده و در این باب توضیح بیشتری داده باشم در چند جلسه قبل آقای انوار اشهرار تعجب کردند از اینکه بک کسی مرکب جرمی شده باشند دیگری مسئول واقع شود بنده در جواب ایشان

توضیح اشاره بپیروم و عنوان مسئول مدنی کرده تا اینکه رفع لفتیاه باشد و باقتضای اجاب گذارند برای اینکه تصور میکنند که در ضمن تصویب قوانین مدنی سایر قوانین این موضوع مذاکره شده و مطلب روشن شده است ولسی بعد بطوریکه از خارج مطلع شده معلوم شد که این عنوان کاملاً روشن نیست و برای همین لائال اجاب و اشکال دارد از این جهت خواستم از موقع استفاده کرده و توضیح مختصری مجدداً عرض کنم تا چندی نگرامی ریشه بانی ننماید بطوریکه آن روز هم عرض کردم منتهی مسئول مدنی در قوانین ما هست

چندین اصلاح مسئول مدنی شاید نازکی داشته باشد ولی در قانون مدنی در مواد ۳۰۷/۳۰۸/۳۰۹ که مرصط بزمان شهری و تصویب و اصلاح است و همچنین در قانون تجارت در مواد ۳۸۸/۳۸۷/۳۸۶ این موضوع مسئول مدنی سابقه مفصلی دارد. اشاره هم که بنده بطور مثال بولی و قیم و صغیر و شوهر و بشکاه حمل و نقل و کلر که بشکاه فنی نمود برای بیان این مقصود بود و تصور میکنم اگر درست وقت بروضع بفرمایند اجابها در کار باشد (صحیح است)

مسئول مدنی باقتضای زمان و مکان و قوانین ممکن است توسعه یافته و قابل تفسیر باشد و مقتضیاتی فراهم گردد که توضیحات بیشتری را در قوانین نسبت باین موضوع ایجاد نماید و باقتضای حاجت این مفهوم ممکن است توسعه پیدا کند (صحیح است) و موارد استعمالش زیادتیر بشود در قوانین ما هم این نقیصه احساس شده و در قوانینی که در دست تهیه است در نظر گرفته شده است که این موضوع کاملاً روشن تر تنظیم گردد و وقتی که بمجلس شورای ملی تقدیم میشود البته موضوع مطرح خواهد شد و کاملاً مطالعه شده و نظر آقایان هنگام شور جلب میشود و بیشتر واضح خواهد شد و بنابرین دیگر تصور نمیکند جای هیچگونه اشکال و ابهامی برای آقایان باقی مانده باشد (صحیح است) رئیس - ماده ۶۰

ماده ۶۰ - اگر معلوم شود دادرسی فوری در غیر موارد مذکور در ماده پیش درخواست شده و جریان یافته و روشن شدن قضاة مستلزم بازجوئی بیشتری باشد دادرسی میتواند امر دهده که پرونده بداد سرا ارسال شود تا بتقریب عادی رسیدگی بعمل آید و دستور رهائی منتهم را میدهد مگر آنکه مورد از موارد باز دانت الزامی باشد

[۶ - موقع دستور جلسه آتی - ختم جلسه]

رئیس - اگر تصویب میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آتی روز یکشنبه ۵ آبان ماه ساعت ۵ بعد از ظهر دستور هم لوایح موجوده (مجلس پنج ساعت و ۴۵ دقیقه بعد از ظهر ختم شد) رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری

مخصوصاً اگر ماده ۳۸۸ قانون تجارت را در نظر بگیریم که می گوید:

«متصدی حمل و نقل - مسئول حوادث و تصمیماتی است که در مدت حمل و نقل واقع شده اعم از اینکه خود مباشرت بعمل و نقل کرده و با حمل و نقل کننده دیگری را مأمور کرده باشد. بدیهی است که در صورت اخیر حق رجوع او بمتصدی حمل و نقلی که از جانب او مأمور شده محفوظ است» از این ماده کاملاً برمی آید و روشن است که اگر شوهر در بین راه جرمی را مرتکب شود صرف نظر از اینکه خودش مورد تعقیب و مجازات واقع میشود اگر در ضمن جرم ضرر و زیانی هم بصاحب مال رسیده باشد مطابق این ماده ۳۸۸ قانون تجارت صاحب باز حق دارد جبران خسارت خودش را از بنگاه باربری که این شوهر در قسمت او کفرمی کرده است و متصدی حمل بار بوده است مطالبه کند. البته در این مورد آن بنگاه مسئول مدنی شناخته میشود همچنین اگر کودک سفری را مرتکب جرمی شود و از جرم او ضرری و خسارتی متوجه کسی بشود واضح است که برای جبران آن خسارت پدر طفل البته در مقابل آن شخص منضرر از جرم مسئول خواهد بود و همچنین اگر يك بنگاه قفسی کارگر خودش را برای انجام يك کار قفسی یا يك قراردادى که انجام آنها بعهده گرفته بوده است بفرستد و از این جهت ضرری بکسی برسد آن بنگاه از هر جهت و هر جهت ضامن عمل کارگر قفسی خودش می باشد هر ضرری که بصاحب کار وارد شود البته آن بنگاه از لحاظ حقوقی مسئول جبران خسارات وارده بصاحب مال است البته باید توجه بشود که مفهوم جمله